

Tabel 2

Bergnactorchis *Platanthera chlorantha*

Bergnactorchis is een middelhoge, soms lage plant met slechts twee grasgroene, glanzige bladeren die op de grond beginnen. De plant heeft twee wortelknollen die spits toelopen in een penwortel. De bloemen zijn geelgroenig-wit en geuren alleen 's nachts. De bergnactorchis lijkt sterk op de welriekende nachtorchis.

Foto: Floris Brekelmans/
Bureau Waardenburg

- soort niet aanwezig
- soort (recent) aanwezig

2

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Maaien vanaf augustus, maaisel afvoeren.
Schonen	Zie gedragscode, aanvullend: Bij voorkeur schonen vanaf augustus. Geen plantmateriaal op groeiplaatsen laten liggen.
Baggeren	Zie gedragscode
Begrazen	Zie gedragscode Eventueel beweiding met schapen of runderen na maaien, mits de bodem daardoor niet beschadigd wordt. Begrazing alleen buiten de bloeiperiode (augustus t/m mei).
Snoeien/dunnen	Zie gedragscode
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met bodem uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Onderhoud verhardingen	Zie gedragscode

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	Zie gedragscode, aanvullend: Groeiplaatsen ontzien of desnoods plant met bodem uitgraven en zo snel mogelijk overzetten op een geschikte locatie, onder begeleiding van een deskundige.
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	-
Groeiplaats	Bergnactorchis is zowel een plant van (min of meer) schrale graslanden als van niet te donkere bossen. Zij groeit op krijt en leem, maar ook wel op lichte klei, rivier- of kalkrijk duinzand. In Zuid-Limburgse hellingbossen groeit de bergnactorchis vaak samen met grote keverorchis. De bergnactorchis is een soort die kenmerkend is voor het eiken-haagbeukenbos.

Leefwijze door het jaar heen

Vaatplant, overblijvend (meerjarig). Bloeit aan het eind van de lente (juni-juli). De plant wordt door nachtvlinders bestoven. Verspreiding van zaad in juli/augustus. Bovengrondse delen sterven af in de winter, ondergronds overwinteren twee wortelknollen die spits uitlopen in penwortels.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Bergnactorchis *Platanthera chlorantha*

Aanbevelingen

- Optimalisatie hydrologie: niet te droog, maar ook niet te vochtig.
- Vermesting vanuit landbouwpercelen tegengaan. Tegengaan verzuring. Bijvoorbeeld: invloed grondwater stimuleren, of invloed leemlaag beter tot uiting laten komen door verwijderen verzuurde humuslaag.
- Op zandgronden: zorgen voor kleinschalig reliëf, zodat planten in natte jaren hoger op de helling kunnen groeien dan in droge jaren.
- Maaibeheer optimaliseren, eventueel nabeweiden met schapen of runderen, mits de bodem daardoor niet beschadigd wordt. Geen begrazing tijdens de bloei.
- Nieuwe groeiplaatsen creëren in de omgeving van bestaande groeiplaatsen. Eventueel maaisel of zaden van bestaande groeiplaatsen opbrengen om vestiging te stimuleren.

Belang Waterschapspopulaties Verspreiding binnen Nederland

Ondergeschikt belang

De bergnactorchis was vrij algemeen in Zuid-Limburg maar is daar nu schaars. Bovendien betreft het daar vaak bastaarden van kruisingen met welriekende nachtorchis. In de rest van het land wordt de bergnactorchis sporadisch aangetroffen, het meest nog in Zeeland, de oostelijke helft van Gelderland en langs de Overijsselse Vecht. Vroeger is zij een paar maal in duinpannen aangetroffen, eenmaal in blauwgrasland en heel zelden in het winterbed van de grote rivieren.

Status Rode lijst

Kwetsbaar

Beschermingsstatus

Habitatrichtlijn

-

FF-wet

Tabel 2

Bronnen

Kreutz & Dekker, 2000. Weeda *et al.*, 2003
Websites: www.stowa.nl;
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl